

Koolitaja: **NORAX AUTOKOOL OÜ**

Registreerimisnumber 17450902

Õppekava nimetus: B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava

Õppeviis:	auditoorne õpe või elektrooniline õppevorm
Koolituse liik:	kursus
Õppetöö keel:	eesti keel

Liiklusteooria maht:	vähemalt 32 akadeemilist tundi
Sõiduõppe maht:	vähemalt 30 sõidutundi + eksam (üks sõidutund)
Kontrollivorm:	eksam, kontrolltöö, vahetest

Koostaja: Tiina Lein
Liiklusõpetaja

Kinnitaja: Urmas Peiker
Juhatuse liige

Kinnitamise kuupäev: 29.04.2026

Asukoht: Rakvere

B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

Koolitaja	NORAX AUTOKOOL OÜ
Õppekava nimetus	B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava
Õppeviis	Auditoorne õpe või elektrooniline õppevorm
Koolituse liik	kursus
Liiklusteooria õppemaht	vähemalt 32 akadeemilist tundi
Sõiduõppe maht	vähemalt 30 sõidutundi + eksam (üks sõidutund)
Õppetöö keeled	eesti keel
Kontrollivorm	eksam, kontrolltöö, vahetest
Hindamiskriteeriumid	Liiklusteooria kontaktõppes on ette nähtud neli kontrolltööd, mis koosneb koosneb 10- 30 küsimusest. Kontrolltööd sooritatakse testina. Kontrolltöö loetakse sooritatuks, kui õigete vastuste arv on vähemalt 24. Elektroonilise õppe puhul on iga teema või mooduli lõpus ette nähtud kohustuslikud vahetestid, mille eesmärk on kontrollida õpiväljundite saavutamist. Koolitus lõpeb teooria- ja sõidueksamiga. Teooriaeksami lubatakse õppija pärast kontrolltööde (elektroonilise õppe korral vahetestide) positiivset sooritamist. Eksami temaatika vastab majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 2 toodud teemadele. Eksami hindamissüsteem on sooritatud / mittesooritatud. Eksam viiakse läbi testina ning see koosneb 40 küsimusest. Eksam loetakse sooritatuks, kui õigete vastuste arv on vähemalt 35. Eksami kestus on kuni 30 minutit. Sõidueksamile lubatakse õppija pärast teooriaeksami positiivset sooritamist. Sõidueksam kestab vähemalt 45 minutit. Eksami käigus kontrollitakse eksamineeritava oskust juhtida sõidukit iseseisvalt, ohutult, säästlikult ja sujuvalt erineva liiklustihedusega asula- ja asulavälistel teedel. Eksamil võidakse kontrollida ka majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 4 toodud harjutuste sooritamist. Sellisel juhul antakse iga harjutuse sooritamiseks kuni kaks katset ning lähtutakse nimetatud lisas toodud hindamiskriteeriumitest. Hindamissüsteem on sooritatud / mittesooritatud. Eksam loetakse sooritatuks, kui eksamineeritava sõiduuskused on piisavad, et juhtida sõidukit kindlalt, ohutult ja iseseisvalt. Eksam lõpeb enneaegselt, kui eksamineeritav tekitab liiklusohutliku olukorra või ei suuda harjutust sooritada kahe katsega.
Eesmärgid	Koolituse eesmärk on anda tulevasele sõidukijuhile teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks kooskõlas B-kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetega. Koolituse eesmärk on samuti luua

	eeldused juhi vastutustundliku liikluskäitumise ning ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemiseks ning arendada õppija riskiteadlikkust ja iseseisvat otsustusvõimet liiklusolukordades
Sisu ja õppeväljundid	Õppeained on toodud allpool. Seos MKMi määrusega nr 60 on näidatud lisas 1.
Õppetöö korralduslikud alused	Koolitus vastab liiklusseaduse, MKMi määruse nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“ ning MKMi määruse nr 54 „Nõuded mootorsõidukijuhi koolitaja õppevahenditele, õppeväljakutele ja õppesõidukitele“ nõuetele. Koolituse lõpetanu saab koolituskursuse tunnistuse. Juhi esmaõpe jaguneb alg- ja lõppastme õppeks. Algastme õpe lõpeb riiklike eksamite sooritamisega Maanteeametis ja esmase juhiloa saamisega. Lõppastme õppe pikkus on 23 kuud, mille käigus täiendab esmase juhiloa omanik oma oskusi liikluses iseseisvalt ning läbib lõppastme koolituse. Nii alg- kui ka lõppastmes toimub juhi ettevalmistamine liiklusteooriaõppe ja õppesõitude vormis. Liiklusteooriaõppe aineid läbitakse üldjuhul õppekavas toodud järjestuses. Teoorialoenguid korraldatakse nõuetekohases õppeklassis. Ühe teooriatunni pikkus on 45 minutit. Õppevormiks on auditoorne õppevorm, iseseisev töö ja praktikum või elektrooniline õpe. Praktikumi vormis toimub õppeaine „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ ning võimaluse korral õppeaine „Pimeda ajal sõiduki juhtimine“. Algastme õppes antakse loengu lõpus iseseisev töö- testi küsimustele vastamine vastavalt läbitud teemale. Selle eesmärk on materjali süvendatud õppimine ja loengus saadud teadmiste kinnistamine. Iseseisva töö osakaal on individuaalne. Auditoorse õppevormi asemel võidakse õppuri soovil kasutada elektroonilist õppevormi. Sel juhul toimub auditoorses vormis kuus õppetundi, kus käsitletakse MKMi määruse 60 lisas 6 sätestatud temaatikat. Elektroonilise õppevormi kasutamisel on auditoorse õppetöö osakaal 6 ak/t. Õppesõitude minimaalne maht on 30 sõidutundi + sõidueksam (üks sõidutund), tegelik maht on individuaalne. Õppesõitu korraldatakse nõuetekohase õppesõidukiga. Ühe sõidutunni pikkus on 45 minutit. Iga õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidutundide arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta. Hindamissüsteem: sooritatud/mittesooritatud (+/-). Õppesõidu teemad läbitakse üldjuhul õppekavas toodud järjestuses. Linnaliiklusesse lubatakse õppija pärast õppeaine „Sõiduki käsitlemine“ läbimist. Õppeaine „Sõit individuaalprogrammi järgi“ läbimine ei ole kohustuslik. Sõiduõppe aine „Pimeda ajal sõiduki juhtimine“ toimub kas simulaatoril või pimeda ajal toimuva sõidutunnina. Viimasel juhul viiakse sõidutund läbi pimeda ajal ning sõidetakse enamasti valgustamata asulavälistel teedel. Sõiduõppe ained „Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine“ ja „Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine“ toimuvad selleks ettenähtud libedasõidu õppeväljakul.

	Sõiduõppe raames tehakse võimaluse korral koostööd juhendajaga, kellega õpilane läbib sõidupraktikat. Sellisel juhul koostatakse koos juhendajaga individuaalne sõidupraktika plaan, mille eesmärk on kinnistada sõiduõppe käigus omandatud sõiduoskusi. Jätkuõppe kaudu valmistatakse ette juhtimisõiguse taotlejaid, kes ei ole riiklikku sõidueksamit kolme katsega sooritanud. Jätkuõppe eesmärk on juhi täiendav ettevalmistamine, et tagada vajalike teadmiste ja oskuste omandamine. Jätkuõppe toimub üldjuhul õppesõidu vormis ning selle sisu määrab sõiduõpetaja, lähtudes sõidueksami mittesooritamise põhjustest. Jätkuõppe minimaalne maht on kaks sõidutundi.
Õppekavarühm	Autokooli tegevus EMTAK 85531
Õpingute alustamise tingimused	Vastavalt liikluseadusele ja MKMi määrusele nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“.
Õppekeskkonna tingimused	Õppekeskkond toetab õppija kujunemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks. Luuakse õhkkond, mis põhineb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel. Ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele. Õpetaja loob õpikeskkonna, mis võimaldab ohutut õppetegevust. Õpetaja peab olema veendunud, et on rakendanud kõik vajalikud meetmed, et vältida õppijatega tööõnnetuste juhtumist. Õpetaja vastutab õppija ohutuse ja turvalisuse eest tunnis. Samuti on ruumid, õppevara (nt audio- ja videovahendid, arvuti, magnetvahel, väikesed magnetiga sõidukid) ning õppevahendid (nt õpimapid ja asjakohane jaotusmaterjal) esteetiliselt korrektsed. Kasutatakse õppija individuaalsetele eripäradele kohandatud õppevara.
Õppekavas kasutatavad õppemeetodid	Mootorsõidukijuhi õppekava kasutab kombineeritud õppemeetodeid (loengud ja teoreetiline õpe, arutelupõhine õpe, juhtumianalüüs sõiduõpe, iseseisev õpe, refleksioon ja enesehindamine, probleemipõhine õpe) kus teooria ja praktika on tihedalt seotud. Eesmärk ei ole ainult eksami sooritamine, vaid turvalise ja vastutustundliku juhi kujundamine.
Koolituse lõpetamine ja tunnistuse väljaandmine	Tunnistus väljastatakse isikule koolituse käigus hinnatud õpiväljundite saavutatust ja isik saavutas kõik õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundid. Isikule, kes on läbinud õppeprogrammi ja sooritanud positiivselt kooli teooria- ja sõidueksami. Tunnistusel ja selle lisas märgitakse lisaks omandatud õpiväljundid ja õpiväljundite hindamismeetodid või vajadusel hindamistulemused.
Koolituse toimumise aeg	Koolituse ajakava koostatakse eelnevalt ning õppetöö toimub kaks korda nädalas öhtusel ajal vastavalt kokkulepitud graafikule.

Elektroonine õppekeskkond	Liikluslab Baltic OÜ . Õpetaja hindab jooksvalt õppija edenemist liiklusteooria omandamisel ning annab vajadusel tagasisidet ja teeb ettepanekuid edasise õppe suunamiseks.
Õppekeskkond ja õppevahendid	Õppekeskkond toetab õppija arengut iseseisvaks ja vastutustundlikuks liiklejaks. Ruumid ja vahendid vastavad ohutus- ja tervisekaitse nõuetele. Õppekeskkond on turvaline, toetav ja õppimist soodustav. Kasutatakse kaasaegseid õppevahendeid, sealhulgas audiovisuaalseid materjale ja digitaalseid õppelahendusi. Õppetöös kasutatakse õpetaja koostatud PowerPointi slaidiesitlusi. Õppetöös kasutatakse visuaalseid õppematerjale, sh õppefilme veebiplatvormidelt.
Kinnitatud	Õppekava on kinnitatud 30. aprill 2026

Teooria- ja sõiduõppe ained ning õppemahud

Esmaõppe algaste			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Õppeaine	Õppetunde	Õppeaine	Sõidutunde
1. Sissejuhatus autokooli kursusesse		1. Juhi tööasend ja turvavarustus	
2. Liiklus kui süsteem		2. Sõiduki käsitsemine	
3. Liiklejad		3. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel	
4. Sõit teel		4. Peatumine ja parkimine	
5. Lõikumiste läbimine		5. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	
6. Peatumine ja parkimine		6. Sõit asulavälisel teel	
7. Eriline liikluskord		7. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	
8. Möödasõit ja möödumine		8. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	
9. Erilised olukorrad		9. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	
10. Liiklusohutus		10. Õppesõit individuaalprogrammi järgi	
11. Inimene sõidukijuhina			
12. Sõiduk			
13. Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	11. Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1
14. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1	12. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
TE. Liiklusteooria eksam	30 minutit	SE. Sõidueksam	1
Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	32 õppetundi	Kokku esmaõppe algastmes vähemalt	31 sõidutundi

Jätkuõpe			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Teema	Õppetunde	Teema	Sõidutunde
JÕ. Jätkuõpe	vajaduse korral (õppemaht määratakse individuaalselt)	JÕ. Jätkuõpe	2
		Kokku jätkuõppes vähemalt	2

Lõppastme koolitus			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Teema	Õppetunde	Teema	Sõidutunde
LT1. Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes	3	LS1. Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine	1
LT2. Libedasõidu riskivältimise praktikum	1	LS2. Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4	Kokku lõppastme koolituses	2

ESMAÕPPE ALGASTME ÕPIVÄLJUNDID

Teooriaõpe

1. Sissejuhatus autokooli kursusesse

Pärast koolitust õpilane:

- teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- tunneb õppetöö korraldust;
- tunneb õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruises sätestatud koolituse eesmärgid;
- on valmis vastutama oma õppimise eest;
- on koostanud individuaalse õppeplaani;
- teab, kuidas koolitaja toetab iseseisvat õppimist ja kellelt vajaduse korral abi saada.

2. Liiklus kui süsteem

Pärast koolitust õpilane teab, mõistab:

- liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat;
- liikluskorralduse põhimõtteid ja liikluskorraldusvahendite tähendusi;
- mõistab liiklust kui süsteemi ning enda rolli selles;
- liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele;
- sõitjate- ja veoseveo ning turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- sõidukisse sisenemisel ja sealt väljumisel vajalikke ettevaatusabinõusid;
- keskkonnakaitsega seotud nõudeid sõiduki kasutamisel.

3. Liiklejad

Pärast koolitust õpilane teab:

- juhi üldkohustusi ja teeandmiskohustust;
- märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid;
- mootorsõiduki tulede kasutamise reegleid;
- kergliikleja ja kergsõiduki juhi liiklusreegleid.

4. Sõit teel

Pärast koolitust õpilane teab:

- piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid;
- kuidas sõitu ohutult alustada;
- tee erinevaid osi ja nende otstarvet;
- sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid;
- kuidas valida sõidukile asukohta teel riski vältimise ja keskkonnasäästu eesmärgil;
- kuidas vahetada sõidurada ja sõiduteel asukohta;
- tagurdamisega seotud reegleid.

5. Lõikumiste läbimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab manööverdamisega seotud reegleid;
 - oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel, teega külgnevatel aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid;
 - teab ülekäiguraja ja ülekäigukoha ületamisega seotud reegleid;
 - omab ülevaadet teede ristumis- ja lõikumisalade ning raudteeülesõidukohtadega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
 - on motiveeritud vältima teede ristumis- ja lõikumisaladel, teega külgnevatel aladel ning raudteeülesõidukohtadel tekkida võivaid ohte.

6. . Peatumine ja parkimine

Pärast koolitust õpilane teab:

- teab ja oskab probleemülesannete lahendamisel kasutada parkimise, peatumise ja hädapeatamisega seotud liiklusreegleid;
 - teab, kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ning teisi liiklejaid arvestavalt käituda;
 - on motiveeritud järgima peatumise, parkimise ja hädapeatamisega seotud reegleid;
 - teab, kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida;
 - teab tasulise parkimise ja puudega inimese parkimiskaardi kasutamise seotud reegleid.

7. Eriline liikluskord

Pärast koolitust õpilane teab, omab:

- õuealal kehtivaid reegleid;
 - asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;
 - teab jääteel kehtivaid reegleid;
 - omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
 - on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides kehtestatud sõidukiiruse piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

8. Möödasõit ja möödumine

Pärast koolitust õpilane teab:

- ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi;
 - kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata;
 - kuidas käituda möödasõidetava rollis;
 - eritalituse sõidukist möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud reegleid;
 - on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil..

9. Erilised olukorrad

Pärast koolitust õpilane:

- teab mootorsõiduki pukseerimise ja hädapeatamisega seotud reegleid;
 - teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;
 - teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi;
 - teab politseiniku peatumismärguandega seotud reegleid.

10. Liiklusohutus

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuhte hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;
- on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted;
- teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;
- teab, et liikluses osalevad erinevad liiklejarühmad;
- teab erinevate liiklejarühmade käitumise eripärasid;
- teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähe kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid;
- omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestada eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;
- mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;
- on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähe kaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega nende ohutuse;
- teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha;
- mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- on motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima;
- teab, et sõidu kavandamisel tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms);
- on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;
- oskab leida sõiduki kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta;
- teab, kuidas jälgida kütusekulu;
- on motiveeritud sõiduki kasutamisel keskkonda säästma;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis;
- teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
- teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ning kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.

11. Liikluspsühholoogia

Pärast koolitust õpilane:

- teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;
- teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ning teadlikkus oma juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus ja soov oma võimekust tõestada) mõjutavad juhi käitumist;
- teab oma isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;
- on välja töötanud strateegiad, mille abil vältida kahjulikke mõjusid, mis tulenevad liikluskäitumist mõjutavatest isiksuse ja tervisliku seisundiga seotud teguritest;
- on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonnasäästlikkust oma elu eesmärkides ja igapäevases käitumises;
- teab kõrvaliste tegevuste mõju juhile ning sellest tulenevaid ohte.

12. Sõiduk

Pärast koolitust õpilane:

- mõistab sõiduki kasutusjuhendiga tutvumise olulisust;
- teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ning nende tööpõhimõtet (sh turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine ning pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamisega seotud ohte ning on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- teab kasutatava mootorsõiduki kohta kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- teab sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele;
- teab liikluskindlustuse aluseid ja sellega seotud kohustusi;
- teab mootorsõidukitel kasutatavaid tunnusmärke. Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju kulub aega ja ruumi sõiduki peatamiseks;
- mõistab, et ka väike sõidukiiruse muutus mõjutab märkimisväärselt sõiduki peatumisteedkonda;
- mõistab erinevate tee- ja ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele;
- on motiveeritud sõitma oludele vastava sõidukiirusega ning hoidma nõuetekohast piki- ja külgvahet..

12. Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja sellest mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- mõistab, et pimeda ajal on nähtavus oluliselt halvem kui valgel ajal, hoolimata tulede õigest kasutamisest, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;
- on motiveeritud sõitma oludele vastava sõidukiirusega ning hoidma nõuetekohast piki- ja külgvahet;
- saab aru pimeda ajal esinevatest, eelkõige kergliiklusega seotud ohtudest.

Sõiduõpe

1. Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- oskab teha sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades vajaduse korral kasutusjuhendit;
- oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;
- oskab kasutada sõiduki turvavarustust, aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada ning selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte;
- on motiveeritud kasutama turvavarustust ning nõudma selle kasutamist ka kaasreisijatelt.

2. Sõiduki käsitsemine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonnasäästlikult tasemel, mis võimaldab jätkata sõiduõpet vähese liiklusega teel;
- teab sõiduki vale käsitlemisega seotud ohte ning selle mõju keskkonnale;
- omab realistlikku arusaama oma tugevustest ja nõrkustest sõiduki käsitlemisel.
- tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.

3. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonnasäästlikult viisil, mis on vajalik sõiduõppe alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- omab vajalikke oskusi vähese liiklusega teel liiklemiseks;
- teab vähese liiklusega teel sõitmisega seotud ohte ning oskab neid oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste inimeste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama oma tugevustest ja nõrkustest vähese liiklusega teel sõitmisel;
- teadvustab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab nendega oma käitumises arvestada.

4. Peatumine ja parkimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab peatuda ja parkida teel;
- teab parkimiskohale manööverdamisega seotud riske ja oskab nendega arvestada.

5. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonnasäästlikult;
- omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi;

- teab erineva liiklustihedusega teedel sõitmisega seotud ohte ning oskab neid oma käitumisega vältida;
- mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste inimeste elu ning tervise eest;
- omab realistlikku arusaama oma tugevustest ja nõrkustest erineva liiklustihedusega teedel sõitmisel;
- teadvustab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklustihedusega teedel, ning oskab nendega oma käitumises arvestada;
- on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
- on võimeline hindama olukorra tõsidust ja reageerima sellele asjakohaselt;
- on võimeline liiklusoludega arvestades juhtima sõidukit vastaval teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

6. Sõit asulavälisel teel

Pärast koolitust õpilane:

- oskab käsitseda sõidukit ohutult suurematel sõidukiirustel;
- oskab kasutada kiirendus- ja aeglustusradasid;
- teab maanteeõiduga seotud riske ja oskab nendega arvestada.

7. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- oskab hinnata ohutuks möödasõiduks ja ümberpõikeks vajalike eelduste olemasolu;
- mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- oskab ohutult mööda sõita ja ümber põigata nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
- oskab käituda möödasõidetava rollis;
- oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;
- omab realistlikku arusaama oma tugevustest ja nõrkustest, mis on seotud möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat.

8. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

- teab, kui palju aega ja ruumi kulub sõiduki peatamiseks;
- mõistab, et isegi väike sõidukiiruse muutus mõjutab oluliselt sõiduki peatumisteedekonda;
- mõistab, et libedal teel on pidurdusteedekond oluliselt pikem kui kuival asfaldil;
- mõistab, et pidurdusteedekonna pikkus sõltub ilmaoludest ja teekattest;
- on motiveeritud sõitma oludele vastava sõidukiirusega ning hoidma nõuetekohast piki- ja külgvahet.

9. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab juhtida sõidukit keskkonnasäästlikult;
- mõistab, et säästlik sõiduviis on ühtlasi ohutu sõiduviis;
- on motiveeritud juhtima sõidukit keskkonnasäästlikult, riske vältivalt ning teisi liiklejaid arvestavalt;
- omab realistlikku arusaama oma tugevustest ja nõrkustest säästliku sõiduviisi rakendamisel;
- on koostanud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, et süvendada oskusi sõita keskkonnasäästlikult, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

10. Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab sooritada äkkpidurduse;
- mõistab, et ka väike sõidukiiruse muutus mõjutab märkimisväärselt sõiduki peatumisteedkonda;
- omab realistlikku arusaama oma tugevustest ja nõrkustest seoses sõiduki peatamisega;
- teadvustab oma sõiduki peatamisega seotud nõrkusi ning oskab nendega oma käitumises arvestada;
- on motiveeritud sõitma oludele vastava kiirusega ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

11. Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

- oskab tulede õige kasutamisega parandada nähtavust ja muuta oma sõidukit teistele liiklejatele paremini märgatavaks;
- mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust;
- teab pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte;
- oskab oma käitumisega vähendada pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud riske;
- teadvustab oma nõrku külgi, mis on seotud pimedal ajal sõiduki juhtimisega, ning oskab nendega oma käitumises arvestada.

LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID

Teooriaõpe

1. Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes

Pärast koolitust õpilane:

- teab liikluses ohtu suurendavaid tegureid;
 - mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid;
 - teab, millest sõltub tee ja rehvi vaheline haardumine;
 - teadvustab oma isikuga seotud nõrku külgi, mis mõjutavad liikluskäitumist, ning oskab nendega oma käitumises arvestada;
 - on motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt.

2. Libedasõidu riskivältimise praktikum

Pärast koolitust õpilane mõistab:

- teab, kui palju aega ja ruumi kulub sõiduki peatamiseks;
- mõistab, et isegi väike sõidukiiruse muutus mõjutab oluliselt sõiduki peatumisteed;
- mõistab, et libedal teel on pidurdusteed oluliselt pikem kui kuival asfaldil;
- mõistab, et pidurdusteeda pikkus sõltub ilmaoludest ja teekattest.

2. Sõiduõpe

1. Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama isiklikest sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest;
- on motiveeritud sõitma keskkonnasäästlikult, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

2. Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

- omab realistlikku arusaama oma oskustest ja võimalustest äkkolukorras toimetulekuks;
- valdab äkkpidurdamist;
- oskab kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid;
- oskab valida olukorrale ja sõidutrajektoorile sobivaid pidurdamistehnikaid ning mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel;
- mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras liiklusohutuse taastamiseks on piiratud;
- on motiveeritud sõitma keskkonnasäästlikult, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

1Algastme koolituse liiklusteooria õppeainete teemad ja seos MKMi määrusega nr 60

Aine nimi	Aine teemad	Vastavus MKMi määruse nr 60 ainetele
1. Sissejuhatus autokooli kursusesse	1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
	1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
2. Liiklus kui süsteem	2.1. Liiklusreeglite alused	Liiklus kui süsteem
	2.2. Liikluse reguleerimine ja liikluskorraldusvahendid	Liiklus kui süsteem
	2.3. Sõitjate ja veose vedu	Sõiduki turvalisus
	2.4. Keskkonnakaitse	Sõiduki turvalisus
3. Liiklejad	3.1. Juhi üldkohustused	-
	3.2. Sõidukijuhi märguanded	Ohutu liiklemise põhimõtted
	3.3. Tulede kasutamine	-
4. Sõit teel	4.1. Sõidukiirus ja pikivahe	Ohutu liiklemise põhimõtted
	4.2. Sõiduki asukoht sõites	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
	4.3. Manöövrid ja tagurdamine	-
5. Lõikumiste läbimine	5. Lõikumiste läbimine	Sõidujärjekord sõites
6. Peatumine ja parkimine	6. Peatumine ja parkimine	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine
7. Eriline liikluskord	7. Eriline liikluskord	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
8. Möödasõit ja möödumine	8. Möödasõit ja möödumine	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
9. Erilised olukorrad	9. Erilised olukorrad	Käitumine liiklusõnnetuse korral
10. Liiklusohutus	10.1 Liiklusohutus ning sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	Teiste liiklejatega arvestamine, ohutu liiklemise põhimõtted, sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
	10.2. Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
11. Inimene sõidukijuhina	11.1. Inimene sõidukijuhina	Inimene sõidukijuhina
12. Sõiduk	12.1. Auto kasutamine ja tehniline seisund	Sõiduki turvalisus
	12.2. Keskkonda säästev sõiduki kasutamine	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine
	12.3. Liikluskindlustus	-
13. Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	13. Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
14. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	14. Pimeda ajal sõiduki juhtimine	Pimeda ajal sõiduki juhtimine